

УДК 351.72

Д. А. Баранова,
здобувач, Академія муніципального управління

ІНСТРУМЕНТИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

D. Baranova,
competitor, Academy of Municipal Management

TOOLS AND TRENDS OF DEVELOPMENT OF STATE FINANCIAL CONTROL IN UKRAINE

Встановлено високий рівень правопорушень у фінансовій сфері, що додає нерозв'язаних проблем в організації системи державного фінансового контролю, який існує. Визначено інструменти державного фінансового контролю в Україні. Досліджено стратегічні напрями розвитку системи державного фінансового контролю, що полягають у гармонійному розвитку складових елементів та усуненні диспропорцій і деформацій у системі державного фінансового контролю, з подальшим впровадженням та застосуванням визначених напрямів розвитку у концептуальній моделі цілісної системи державного фінансового контролю, за допомогою механізмів державного управління.

The high level of crime in the financial sector, which adds unsolved problems of the system of financial control that exists. Definitely instruments of state financial control in Ukraine. Studied strategic development of public internal financial control, which is to the harmonious development of components and eliminating distortions and deformations in the state financial control, followed by the introduction and use of specified areas in the conceptual model of an integrated system of state financial control, through the mechanisms of governance.

*Ключові слова: інструменти, розвиток системи, державний фінансовий контроль.
Key words: tools, system development, the state financial control.*

ВСТУП

У зв'язку з наявністю у вітчизняному законодавстві вад тривалий час залишалися поза державним фінансовим контролем окремі важливі для держави сфери діяльності та неповному охопленню державних фінансових ресурсів.

Визначена диспропорція стосується формування й виконання дохідної частини бюджетів усіх рівнів; діяльності таких органів державного і комунального сектору, як державні та комунальні підприємства, акціонерні, холдингові компанії, інші суб'єкти господарювання, у статутному фондї яких більш як 50 відсотків акцій (часток, паїв) належить державі та суб'єктам комунальної власності, інші підприємства, установи та організації, які використовують державне та комунальне майно; цільового використання коштів, що залишаються в розпорядженні суб'єктів підприємницької діяльності у разі надання їм податкових пільг; формування і використання коштів та майна державних цільових фондів.

Бюджетні кошти, які на момент перерахування з рахунків бюджетних установ за договорами цивільно-правового характеру втрачають статус бюджетних, переходять у розряд непідконтрольних для інспектування.

Найменш врегульованим видом державного фінансового контролю в Україні залишається державний внутрішній фінансовий контроль. На теперішній час зазначений вид контролю не має достатнього наукового, інформаційно-технічного, методологічного та кадрово-

го забезпечення. В Україні на законодавчому рівні не визначено сутність та процедури контролю в діяльності органів державного й комунального сектору.

У побудові системи державного фінансового контролю повною мірою реалізуються контрольна функція державних фінансів та виконання державою своїх владних повноважень, тому організація державного фінансового контролю є обов'язковим складовим елементом державного управління суспільними фінансовими коштами.

Питання державного фінансового контролю займають істотне місце в роботах зарубіжних вчених з проблем бюджетної, грошово-кредитної політики, фінансів. Серед них треба виділити праці таких фахівців, як Р. Адаме, Е. Арене, Ф. Дефліз, Г.Р. Дженік, Дж. Лоббека, В.М. Дж. Робертсон, О.Теймі, М.Б. Хірш.

Основою дослідження в значній мірі стали праці зарубіжних та вітчизняних вчених, які розглядали методологію оцінки ефективності витрат в громадському секторі. Серед них А. Аткинсон, В. Ойкен, Дж. М. Кейнс, М. Фрідман, Дж. Біокенен, Дж. Стігліц, Е. Хансен, Ф. Хайєк, К. Ерроу, У. Шарп, Е. Тоффлер, Л.І. Якобсон та ін. Саме ці автори приділили найбільшу увагу проблемам соціально-економічного зростання, пошуку оптимальних механізмів фінансування та бюджетування, оцінки ефективності державних витрат.

Разом з тим ряд найважливіших питань теорії і практики фінансового контролю все ще залишаються недостатньо розробленими.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завданням статті є:

- визначити інструменти державного фінансового контролю в Україні;
- розробити стратегічні напрями розвитку системи державного фінансового контролю.

РЕЗУЛЬТАТИ

Вивчення чинних нормативно-правових актів, зокрема міжнародних, якими регулюють здійснення контрольних повноважень окремо по кожному елементу системи державного фінансового контролю а також пропозиції, що викладені у концепціях та стратегіях розвитку, які знайшли відображення в прийнятих або розроблених проектах нормативно-правових актів, з цього приводу, за авторською думкою це необхідні кроки щодо досягнення поставленої мети, тому:

— по-перше, було узагальнено досвід міжнародних організацій з питань фінансового контролю, таких як Міжнародної організації вищих контрольних органів INTOSAI та однією з її регіональних організацій — EUROSAI, а також Вищих органів фінансового контролю держав — учасників Співдружності Незалежних Держав [1];

— по-друге, проаналізовано організацію державного фінансового контролю у Російській Федерації [2];

— по-третє, узагальнено здійснення контрольних повноважень у сфері фінансів різноманітними суб'єктами державної влади, згідно з чинними нормативно-правовими актами [3];

— по-четверте, досліджено розроблені вітчизняні Концепції, Стратегії та законопроекти стосовно розвитку та удосконалення системи державного фінансового контролю та його окремих суб'єктів [4].

За результатами дослідження вищезгаданих документів систематизовано напрями визначення стратегічного розвитку державного фінансового контролю.

Першим напрямом стосовно визначення стратегічного розвитку державного фінансового контролю стала розробка "Стратегії розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади", затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2003 р. № 1156, (далі — Стратегія) [5].

Згаданий документ став першим кроком у напрямі формування шляхів удосконалення державного фінансового контролю. У цьому документі визнано, що організація та функціонування чіткої системи фінансового контролю є одним з основних напрямів державної фінансової політики [5].

На цей час, за Стратегією, державний фінансовий контроль здійснюється вповноваженими центральними органами виконавчої влади (далі — суб'єкти державного фінансового контролю) та контрольними-ревізійними підрозділами, що функціонують у структурі міністерств, інших центральних органів виконавчої влади (далі — контрольні-ревізійні підрозділи) [5].

У Стратегії зазначається, що існуюча система державного фінансового контролю не дає Кабінету Міністрів України змоги повною мірою проводити глибокий аналіз та оцінку системи державного управління в окремих сферах соціально-економічної діяльності [5].

Основними причинами такого становища є недосконале нормативно-правове поле, недостатня ефективність контролю, орієнтація на здійснення його у формі ревізій та перевірок після завершення фінансово-господарських

операцій — усе це не забезпечує належного усунення виявлених правопорушень, націленості суб'єктів державного фінансового контролю на запобігання правопорушенням, а також високого рівня координації та обміну інформацією [5].

Наслідком цього є досить високий рівень правопорушень у фінансовій сфері, що додає нерозв'язаних проблем в організації системи державного фінансового контролю, що існує [5].

Зазначеною Стратегією, з метою підвищення дієвості державного контролю спрямованого на зміцнення фінансової дисципліни в управлінні державними ресурсами, визнано основні напрями реалізації державної політики в сфері державного фінансового контролю, а саме:

— формування цілісної системи контролю, шляхом визначення всіх складових системи контролю з вичерпним переліком центральних органів виконавчої влади, які вповноважені здійснювати фінансовий контроль у визначеній сфері, об'єктів та видів фінансового контролю, у тому числі налагодження ефективного функціонування внутрішнього фінансового контролю в системі міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та покращення їх взаємодії із суб'єктами державного фінансового контролю;

— розвиток нормативно-правової бази діяльності суб'єктів державного фінансового контролю, що забезпечить: перехід від контролю, який здійснюється після завершення фінансово-господарських операцій, до контролю, який передуює прийняттю управлінського рішення, або здійснюється на стадії його виконання; запровадження нових форм контролю; визначення чітких процедур контролю, які забезпечать його безперервність та ефективність на всіх стадіях бюджетного процесу, і запровадження механізму дієвого впливу суб'єктів контролю на хід відшкодування незаконних і нецільових витрат бюджетних коштів; визначення чітких процедур контролю, які забезпечать його безперервність та ефективність на всіх стадіях бюджетного процесу, і запровадження механізму дієвого впливу суб'єктів контролю на хід відшкодування незаконних і нецільових витрат бюджетних коштів; започаткування ведення обліку коштів, що залишаються в розпорядженні суб'єктів господарювання у зв'язку з наданням їм пільг з оподаткування, та забезпечення контролю за використанням цих коштів; покладення функцій контролю за виконанням суб'єктами господарювання договірних зобов'язань, що погашаються за рахунок бюджетних коштів, на суб'єктів державного фінансового контролю, які здійснюють контроль за цільовим та ефективним витрачанням бюджетних коштів; підвищення професійного рівня головних бухгалтерів (керівників фінансово-економічних служб, головних розпорядників бюджетних коштів; покладення функцій контролю за ефективним використанням державного майна та управлінням державною часткою у статутних фондах акціонерних товариств на спеціально уповноважений суб'єкт державного фінансового контролю; покладення функцій контролю за ефективною реалізацією економічних і соціальних проектів, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, на спеціально уповноваженого суб'єкта державного фінансового контролю, який не залежить від процесу реалізації цих проектів; посилення дієвості митного контролю шляхом закріплення за митними органами права проводити перевірки фінансово-господарської діяльності юридичних осіб з питань дотри-

мання митного законодавства та з інших питань, що стосуються митної справи, в тому числі після завершення митного оформлення товарів поза митним контролем; встановлення адміністративної відповідальності за порушення встановленого порядку закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти та надання відповідним суб'єктам державного фінансового контролю повноважень щодо накладення адміністративних стягнень;

— удосконалення наукового, інформаційно-технічного та кадрового забезпечення, що сприятиме: впровадженню в практичну діяльність суб'єктів державного фінансового контролю передового вітчизняного та зарубіжного досвіду у сфері фінансового контролю; розробленню та реалізації сучасних інформаційно-технічних проектів, організації на їх базі оперативного обміну інформацією між суб'єктами державного фінансового контролю; задоволенню потреб суб'єктів державного фінансового контролю та контрольно-ревізійних підрозділів щодо підготовки та підвищення кваліфікації кадрів [5].

Очікувані результати за визначеними Стратегією напрямами зокрема є: визначення структури системи фінансового контролю та його мети, основних засад діяльності суб'єктів фінансового контролю, завдань і шляхів державного регулювання у сфері фінансового контролю; визначення чітких процедур фінансового контролю на всіх стадіях бюджетного процесу та механізму дієвого впливу суб'єктів державного фінансового контролю на процес відшкодування незаконних і нецільових витрат бюджетних коштів; конкретизація повноважень органів державної контрольно-ревізійної служби щодо здійснення контролю за використанням підприємствами, установами та організаціями бюджетних коштів, державного майна; підвищення ефективності попереднього та поточного контролю; підвищення ефективності державного фінансового контролю, посилення його профілактичної спрямованості; забезпечення ефективного використання державного майна та прозорого управління державною часткою у статутних фондах акціонерних товариств; забезпечення ефективного та прозорого управління державними активами, визначення суб'єктів, об'єктів, процедури та порядку контролю у цій сфері; підвищення відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності щодо виконання договірних зобов'язань, що погашаються за рахунок бюджетних коштів, ефективного витрачання бюджетних коштів; підвищення ефективності використання бюджетних коштів розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, підвищення ефективності поточного контролю; забезпечення належної реалізації економічних і соціальних проектів, які підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, ефективного залучення та витрачання коштів на цю мету; підвищення відповідальності розпорядників бюджетних за порушення встановленого порядку закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти; підвищення дієвості та ефективності митного контролю, реалізація повноважень митних органів стосовно контролю за сплатою акцизного збору та податку на додану вартість, ввізного мита, інших податків і зборів (обов'язкових платежів), які відповідно до законів справляються під час ввезення (пересилання) товарів і предметів на митну територію України або вивезення (пересилання) товарів за межі митної території України; підвищення ефективності боргових запозичень органів місцевого

самоврядування, захист прав інвесторів; законодавче врегулювання контрольних функцій Державного казначейства, посилення попереднього та поточного контролю обліку планових показників, зобов'язань і бухгалтерської звітності розпорядників та отримувачів бюджетних коштів; належне методологічне забезпечення діяльності суб'єктів державного фінансового контролю та контрольно-ревізійних підрозділів; підвищення ефективності державного фінансового контролю, узгодженості в діях органів, які ним займаються; задоволення потреб у підготовці кадрів та підвищенні їх кваліфікації [5].

Другим напрямом, щодо визначення стратегічного розвитку державного фінансового контролю, стало прийняття "Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2015 року", схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2005 р. № 158 (в редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 1347-р), (далі — Концепція) [6].

Під час вивчення та дослідження змісту Концепції з'ясовано наступне. Підвищення ефективності використання державних фінансів, яке має вирішальне значення для економічного розвитку України та суспільного добробуту, можливо досягти, шляхом системного вдосконалення діяльності органів державного й комунального сектору, підвищення рівня культури державного управління, де таким важливим інструментом державного управління, що дає змогу досягти виконання зазначених завдань та зменшити кількість проблемних питань, пов'язаних із діяльністю органів державного і комунального сектору, є державний внутрішній фінансовий контроль. Побудова ефективного державного внутрішнього фінансового контролю сприяє формуванню якісного державного управління потреб та пріоритетів суспільства й держави.

Концепцією передбачено вирішення питань організації та функціонування державного внутрішнього фінансового контролю в системі органів державного й комунального сектору шляхом:

- визначення понятійної бази державного внутрішнього фінансового контролю;
- проведення аналізу системи державного внутрішнього фінансового контролю;
- визначення основних завдань із реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю;
- визначення стратегічних напрямів та основних етапів розвитку державного внутрішнього фінансового контролю [6].

Нижче потрібно більш детально розглянути вищенаведені шляхи [6].

Щодо понятійної бази державного внутрішнього фінансового контролю, то державний внутрішній фінансовий контроль повинен забезпечити належне (законне, економічне, ефективне, результативне та прозоре) управління державними фінансами й розглядається як сукупність трьох складових: внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту та їх гармонізації.

Базовим принципом державного внутрішнього фінансового контролю повинно стати чітке розмежування внутрішнього контролю й внутрішнього аудиту, тому необхідно проаналізувати запропоновані складові частини.

Розглянемо першу складову державного внутрішнього фінансового контролю — внутрішній контроль. Він є інструментом управління, що дає змогу керівництву органів державного й комунального сектору перевірити стан виконання завдань органу. Метою цього процесу є

забезпечення: достатньої впевненості керівництва зазначених органів у досягненні належного рівня економії, ефективності й результативності відповідно до завдань органів; достовірності фінансової, статистичної й управлінської звітності; виконання встановлених законодавством та керівництвом норм і правил; захисту активів від втрат.

Отже, внутрішній контроль — це управлінський контроль, який допомагає керівництву в управлінні й виконанні завдань на постійній основі. Тому внутрішній контроль не повинен розглядатися як окрема система органів державного й комунального сектору.

Внутрішній контроль також повинен давати змогу викладати управлінське судження та виявляти ініціативу з метою підвищення ефективності й результативності діяльності, а також зниження витрат.

Контроль здійснюється в процесі діяльності органів державного й комунального сектору й поділяється на:

— попередній контроль, що передуює прийняттю управлінського рішення чи здійсненню фінансово-господарської операції;

— поточний контроль, що здійснюється в процесі виконання управлінського рішення чи проведення фінансово-господарської операції;

— подальший контроль, що здійснюється після виконання управлінського рішення чи фінансово-господарської операції.

Щодо внутрішнього аудиту як другої складової державного внутрішнього фінансового контролю, то він реалізується через діяльність із надання незалежних та об'єктивних гарантій (забезпечення впевненості в межах розумного в досягненні органами державного й комунального сектору мети та функціонуванні системи управління в спосіб, який максимально знижує ризик шахрайства, марнотратства, допущення помилок чи нерентабельності) і консультацій.

Внутрішній аудит повинен визначати, яким чином здійснюється внутрішній контроль, включаючи способи попереднього контролю.

Метою внутрішнього аудиту є надання незалежних та об'єктивних рекомендацій і консультацій, спрямованих на вдосконалення діяльності органів державного й комунального секторів, підвищення ефективності процесів управління, сприяння досягненню мети такими органами.

Внутрішній аудит може проводитися централізовано — органами державної контрольно-ревізійної служби та децентралізовано — уповноваженим самостійним підрозділом, підпорядкованим безпосередньо керівництву органу державного чи комунального сектору, але функціонально незалежним від нього, у самому органі або в межах його системи управління.

Концепцією, з метою усунення недоліків у функціонуванні системи державного внутрішнього фінансового контролю передбачається змінити пріоритети та запровадити її сучасну модель та визначаються основні завдання з реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю, якими є:

— визначення з урахуванням сучасних умов розвитку України та норм і правил ЄС нових засад організації державного внутрішнього фінансового контролю, що базується на відповідальності керівника;

— створення єдиного правового поля для розвитку системи державного внутрішнього фінансового контролю як складової частини державного управління та внесення відповідних змін до законодавства. Чітке виз-

начення на законодавчому рівні суті державного внутрішнього фінансового контролю дасть змогу оптимізувати й збалансувати організаційні структури контролю, відокремити підрозділи з інспектування, у тому числі ті, що здійснюють його за зверненнями правоохоронних органів, від підрозділів внутрішнього аудиту, а підрозділи внутрішнього аудиту — від внутрішнього контролю та не допустити дублювання контрольних функцій. Це сприятиме зміні пріоритетів — від інспектування із застосуванням санкцій за допущені правопорушення до внутрішнього контролю, спрямованого на запобігання правопорушенням, і надання внутрішніми аудиторами незалежних та об'єктивних рекомендацій, навіть зі збереженням органу централізованого внутрішнього аудиту. Необхідність збереження органу централізованого внутрішнього аудиту буде визначатися з урахуванням, зокрема, стану розвитку й спроможності служб внутрішнього аудиту в органах державного й комунального сектору, у тому числі в системі управління місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування; потреби в здійсненні аудиту ефективності реалізації економічних і соціальних проектів, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, аудиту ефективності виконання програмних документів із питань соціально-економічного розвитку, у тому числі державних цільових програм;

— визначення Мінфіну України органом, уповноваженим здійснювати нагляд за станом реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю, спрямовувати та координувати централізований внутрішній аудит, а Головкину на період реформування — органом гармонізації внутрішнього контролю й внутрішнього аудиту;

— створення умов для ефективного функціонування системи внутрішнього контролю в органах державного й комунального сектору;

— утворення служб внутрішнього аудиту органами державного й комунального сектору, зокрема міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими розпорядниками бюджетних коштів (за рішенням головного розпорядника), державними цільовими фондами за рахунок загальної чисельності працівників центральних органів виконавчої влади, державних цільових фондів та їх територіальних органів; державними й комунальними підприємствами, акціонерними й холдинговими компаніями, іншими суб'єктами господарювання, у статутному фонді яких більш як 50 відсотків акцій (часток, паїв) належить державі та суб'єктам комунальної власності, за рахунок загальної чисельності працівників таких органів;

— правове забезпечення гарантування незалежності, соціального захисту й відповідальності внутрішніх аудиторів органів державного й комунального сектору;

— визначення з урахуванням європейського досвіду методології здійснення внутрішнього контролю й внутрішнього аудиту з метою деталізації та уніфікації контрольних процедур, затвердження Кодексу етики внутрішнього аудитора;

— удосконалення кадрового забезпечення служб внутрішнього аудиту, розроблення навчальних програм внутрішнього аудиту та програм сертифікації аудиторів з урахуванням міжнародного досвіду; покращення матеріально-технічного й фінансового забезпечення функціонування системи внутрішнього аудиту;

— створення належної інформаційно-комунікаційної інфраструктури, налагодження зв'язків із громадськістю та засобами масової інформації.

У самій Концепції та й у Плані заходів щодо реалізації Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2015 року, який затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 р. № 1347-р, викладено основні етапи розвитку державного внутрішнього фінансового контролю [6].

Процес реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю потребує певного часу та зусиль усіх його учасників. При цьому слід урахувати як об'єктивні, так і суб'єктивні фактори ризику, що можуть гальмувати зазначений процес. Тому реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю передбачається провести протягом одинадцяти років трьома етапами.

Першочерговим та найголовнішим етапом вважається проведення заходів щодо розроблення нормативно-правового та методологічного забезпечення належного функціонування державного внутрішнього фінансового контролю, а саме:

- проекту Закону України "Про державний внутрішній фінансовий контроль";
- порядку звітування про здійснення внутрішнього контролю;
- стандартів внутрішнього контролю.

Виконання наведених заходів повинно призвести до результатів, щодо визначення нових концептуальних засад організації державного внутрішнього фінансового контролю.

Третім напрямом розвитку системи державного фінансового контролю є дії спрямовані до передбачених у Концепції заходів, з боку Державної контрольно-ревізійної служби в Україні, як однієї з уповноважених інституцій, щодо розроблення нормативно-правового та методологічного забезпечення належного функціонування державного внутрішнього фінансового контролю.

У змісті розроблених проектів нормативно-правових актів є положення, з яким не можна погодитися, що полягає у тому, що базовим принципом обрано поділ та розмежування внутрішнього державного фінансового контролю (відомчого контролю) на внутрішній контроль і внутрішній аудит, утворенням відповідних окремих структурних підрозділів.

У цьому разі виникає підміна видів та методів здійснення контролю, тобто аудит як метод контролю пропонується виділити в окремий вид внутрішнього фінансового контролю, а також з'являється структурний надлишок з причини створення окремих підрозділів аудиту.

ВИСНОВКИ

Основні напрями розвитку системи державного фінансового контролю полягають у гармонійному розвитку складових елементів та усуненні диспропорцій і деформацій у системі державного фінансового контролю, а саме:

- є подальший розвиток теоретико-методологічних засад цілісності системи державного фінансового контролю, шляхом визначення її формотворчих елементів і структурних зв'язків та ієрархічних сполучень між ними;
- пов'язано з інституційним розвитком державних фінансів, що полягає у гармонізації чинного нормативно-правового середовища;

— спрямований на розробку стратегії системи державного фінансового контролю шляхом перетворення сучасних наукових здобутків теоретико-методологічного дослідження системи державного фінансового контролю у інституційні засади державних фінансів для гармонізації чинного нормативно-правового середовища.

Література:

1. Высшие органы финансового контроля и контроль за исполнением государственного бюджета: рекомендации V Конгресса EUROSAI, 27—31 мая 2002 г., г. Москва [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.eurosai.org/VC/rus/Recomendaciones-rus.pdf>
2. Бюджетный кодекс Российской Федерации от 31 июля 1998 г. № 145-ФЗ [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://base.garant.ru/12112604-029.htm#par1765>
3. Бюджетний Кодекс України від 8 лип. 2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17&p=1282847394309931>
4. Про державний внутрішній фінансовий контроль: проект Закону України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/51285;jsessionid=ED29DD6B3E1F9C5EF12C85EB50A44916>
5. Стратегія розвитку системи державного фінансового контролю, що здійснюється органами виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лип. 2003 р. № 1156 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1156-2003-%EF>
6. Про внесення змін до Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та затвердження плану заходів щодо її реалізації на період до 2017 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 жовт. 2008 р. № 1347-р [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1347-2008-%F0>

References:

1. Rekomendacii V Kongressa EUROSAI (2002), "SAIs and control over the execution of the state budget" [Online], available at: <http://www.eurosai.org/VC/rus/Recomendaciones-rus.pdf>
2. Budget Code of the Russian Federation (1998), [Online], available at: <http://base.garant.ru/12112604-029.htm#par1765>
3. Budget Code of the Russian Federation (2010), [Online], available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17&p=1282847394309931>
4. Proekt Zakonu Ukraïni (2010), "Reigning Pro vnutrishniy finansovy control" [Online], available at: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/51285;jsessionid=ED29DD6B3E1F9C5EF12C85EB50A44916>
5. Postanova Kabinetu Ministriv Ukraïni (2003), "The development strategy of the state financial control exercised by the executive" [Online], available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1156-2003-%EF>
6. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy (2008), "On Amendments to the concept of public internal financial control and approval of a plan for its implementation for the period until 2017 " [Online], available at: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1347-2008-%F0>

Стаття надійшла до редакції 13.02.2014 р.